

Tietopyynnön käsittely

KANTELUT

OKV/2084/10/2024

Kantelija on oikeuskanslerille 28.8.2024 osoittamassaan kantelussa arvostellut Simon kunnan menettelyä kunnan verkkosivujen esityslistojen ja pöytäkirjojen julkisuusmerkintöjen tekemisessä. Kantelija arvostelee sitä, että esityslistoissa ja pöytäkirjoissa toistuu asiaotsikkona ”Asia ei julkinen”, eikä tämä ole kantelijan näkemyksen mukaan julkisuuslain mukaista. Kantelija arvostelee myös sitä, ettei hänen 2.8.2024 tekemäänsä ja 20.8.2024 uudistamaansa tietopyyntöön ole vastattu.

OKV/2315/10/2024

Kantelija on oikeuskanslerille 25.9.2024 osoittamassaan kantelussa ja myöhemmin lähettämissään lisäkirjoituksissa arvostellut sitä, että kunnan julkaisema ilmoitus Simoniemen satama-alueen kiinteistöjen myynnistä on sisältänyt harhaanjohtavia tietoja kiinteistöistä sekä lisämajoitusrakentamisen mahdollisuudesta. Lisäksi kantelija toteaa, että Simon kunnanhallituksen tekemässä aluerajausten tarkentamista koskevassa ehdotuksessa sekä sen hyväksymispäätöksessä ei ilmene millaisesta tarkennuksesta on kyse, mihin aluerajaus kohdentuu ja mikä on aluerajauksen laajuus.

Kantelun mukaan virheellistä menettelyä on ollut myös se, että kunnanhallituksen pöytäkirjassa 17.4.2023 alueen myyntiasiaa on käsitelty, mutta julkaistussa pöytäkirjassa asia on merkitty salaiseksi otsikolla ”Asia ei julkinen”.

Eduskunnan oikeusasiamiehen kansliassa on 26.9.2024 tullut vireille kantelijan samaa asiaa koskenut kantelu, jonka apulaisoikeusasiamies on 7.10.2024 siirtänyt oikeuskanslerin käsiteltäväksi.

SELVITYS

Simon kunta on 17.2.2025 antanut apulaisoikeuskanslerin siltä asiasta pyytämän selvityksen.

VASTINE

Kantelija on antanut vastineensa selvityksestä.

RATKAISU

Simon kunnan selvitys

Simon kunta on todennut selvityksessään muun muassa, että kunnan menettelytavasta esityslista- ja pöytäkirjatuotannossa ei ollut aiemmin huomautettu eikä asia ollut esimerkiksi tilintarkastuksen yhteydessä noussut esiin, joten siihen ei ollut huomattu kiinnittää erityistä huomiota. Syksyllä 2024 asiaa oli sisäisesti tarkasteltu uudelleen muun muassa apulaisoikeuskanslerin otsikon näkyvyydestä 17.3.2023 antamien suositusten noustua esiin.

Järjestelmätoimittajalta saadun selvityksen mukaan otsikon näkyminen internetissä on teknisesti mahdollista, vaikka asia olisi muutoin ei julkinen. Asiaa koskevaa ohjeistusta on syksyllä 2024 muutettu ja nykyisen ohjeena on saattaa otsikko näkyviin ja kiinnittää huomiota salassapidon määrittelyihin. Salassa pidettävään asiaan lisätään kunnan harkinnan mukainen otsikko sekä lain mukainen salaamisperuste.

Kunnassa oli analysoitu kantelussa esitettyjen "asia ei julkinen" -otsikoiden esittämistä julkisena ja todettu, että otsikko olisi kantelussa esitetyissä asiakohdissa ollut mahdollista. Kunnassa kiinnitetään sen ilmoittaman mukaan nyt enemmän huomiota verkkosivuilla julkaistavien kunnanhallituksen esityslistojen ja pöytäkirjojen salassa pidettävien asiakohtien otsikkojen ja asioiden riittävään kuvaamiseen.

Tietopyynnön osalta selvityksessä todetaan, että kantelijalle vastaamaton tietopyyntö on liittynyt yli vuoden takaiseen matkailualueen myynnin valmisteluun liittyviin oheismateriaaleina olleisiin asiakirjoihin. Tietopyyntöön vastaaminen on saadun selvityksen mukaan jäänyt tekemättä inhimillisestä syystä lukuisten muiden kiireellisten asioiden vuoksi. Kunta toteaa olevansa tietoinen

velvollisuudesta vastata viivästyksellä tietopyyntöön ja tietopyyntöjen vastaamisen aikatauluun tullaan kiinnittämään jatkossa tarkempaa huomiota.

Kantelija on arvostellut sitä, että kunnan nettihuutokaupan myynti-ilmoitukseen on sisältynyt virhe kaavoitustilanteesta. Kunta oli selvityksensä mukaan myös itse todennut, että nettihuutokaupan myynti-ilmoitukseen oli sisältynyt kantelijan esittämä virheellisyys lisämajoitusrakentamisen mahdollisuudesta, vaikka kaavan mahdollistama lisämajoitusrakentaminen oli jo aikaisemmin hyödynnetty. Virhe oli selvityksen mukaan valitettavasti ilmennyt vasta julkisen nettihuutokaupan päätyttyä.

Huutokaupassa oli saatu vain yksi tarjous ja tarjoajan kanssa tehty kauppa nettihuutokaupassa tehtyyn hyväksytyyn pohjahintaan. Huutokaupassa kunnanhallitus oli määritellyt alimman hyväksyttävän pohjahinnan, joka oli ulkopuoliselta kiinteistönarvioitsijalta saadun hinta-arvion mukainen. Nettihuutokauppa oli myös määritelty ehdolliseksi siten, että se edellytti valtuuston hyväksyntää.

Kunnanvaltuusto oli 24.4.2023 päättänyt hyväksyä matkailualueen myynnin 280.000 euron kauppahinnalla ja valtuuttanut kunnanhallituksen sopimaan kaupan ehdoista ja toteuttamaan myynnin. Kunnan tietoon ei ole aikaisemmin tullut kyselyä, tietopyyntöä, oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta valtuuston 8.8.2023 päättämään aluerajausasiaan liittyen eikä valtuuston 24.4.2023 tekemään myyntipäätökseen liittyen.

Arviointi ja johtopäätökset

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, julkisuuslaki) 14 §:n 4 momentin mukaan asiakirjan antamisesta päättämistä koskeva asia on käsiteltävä viivytyksellä, ja tieto julkisesta asiakirjasta on annettava mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa siitä, kun viranomainen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön. Jos pyydettyjä asiakirjoja on paljon tai niihin sisältyy salassa pidettäviä osia tai jos muu niihin rinnastettava syy aiheuttaa sen, että asian käsittely ja ratkaisu vaativat erityistoimenpiteitä tai muutoin tavanomaista suuremman työmäärän, asia on ratkaistava ja tieto julkisesta asiakirjasta annettava viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun viranomainen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön.

Simon kunta on selvityksessään todennut, että kantelussa tarkoitettuun tietopyyntöön ei ole vastattu inhimillisestä syystä lukuisten muiden kiireellisten asioiden vuoksi. Totean, että kunta on menetellyt julkisuuslain vastaisesti, kun se ei ollut vastannut tietopyyntöön.

Kunnan verkkosivujen esityslistojen ja pöytäkirjojen julkisuusmerkintöjen osalta kunta on selvityksensä mukaan syksyllä 2024 muuttanut menettelytapaa. Kunnassa kiinnitetään nyt huomiota

kunnan verkkosivuilla julkaisemien kunnanhallituksen esityslistojen ja pöytäkirjojen salassa pidettävien asiakohtien otsikkojen ja asioiden riittävään kuvaamiseen. Salassa pidettävään asiaan lisätään kunnan harkinnan mukainen otsikko sekä lain mukainen salaamisperuste.

Kunta on myöntänyt selvityksessään, että nettihuutokaupan myynti-ilmoitukseen on sisältynyt kantelijan esittämä virheellisyys. Kunnan asiassa tekemiin päätöksiin ei kuitenkaan ole haettu oikaisua tai muutosta.

Asia ei arvioni mukaan anna verkkosivujen esityslistojen ja pöytäkirjojen julkisuusmerkintöjen eikä myynti-ilmoituksen virheellisyyden osalta aihetta enempiin toimenpiteisiin.

Toimenpide

Kiinnitän Simon kunnan huomiota velvollisuuteen käsitellä tietopyynnot julkisuuslaissa edellytetyllä tavalla.

Asia ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Esittelijäneuvos

Outi Kostama